

ΤΕΧΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για το Δημοτικό

Οργάνωση Εκπαιδευτικού Προγράμματος
Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης

Κείμενα - Επιμέλεια - Υλοποίηση
Κλεάνθη-Χριστίνα Βαλκανά

Σχεδιασμός εντύπου
Θύμιος Πρεσβύτες, Θοδωρής Αναγνωστόπουλος (Peak Publishing)

Εκτύπωση
Μπάξας Α.Ε.

Το έντυπο αυτό δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της έκθεσης
Τέχνης Πολιτική
που οργανώθηκε από το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης
και παρουσιάστηκε από τις 13 Οκτωβρίου 2010
έως τις 30 Ιανουαρίου 2011

© ΕΜΣΤ, 2010

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΕΘΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
Κτίριο Ωδείου Αθηνών, Βασ. Γεωργίου Β' 17-19 & Ρηγίλλης
(είσοδος επί της οδού Ρηγίλλης)
Τηλ.: 210 9242111-3, Φαξ: 210 9245200
E-mail: anina.valkana@emst.gr
www.emst.gr
http://fixit-emst.blogspot.com

Καλώς ήρθες στην έκθεση του Εθνικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης με τίτλο
Τέχνης Πολιτική.

Η έκθεση αυτή παρουσιάζει 100 περίπου έργα ελλήνων και ξένων σύγχρονων καλλιτεχνών που αφορούν στην ευρεία έννοια της πολιτικής. Με τον όρο **πολιτική**, εννοούμε ένα σύνολο θεμάτων που σχετίζονται με τα κοινά, δηλαδή με τη ζωή ενός κοινωνικού συνόλου σε ένα κράτος, με την άσκηση της κρατικής εξουσίας, με τις σχέσεις μεταξύ των κρατών. Σε μια **παγκοσμιοποιημένη κοινωνία**, όπως είναι η σημερινή, όπου τα προϊόντα, οι ιδέες και οι άνθρωποι κινούνται ελεύθερα, οικονομικά, πολιτικά και κοινωνικά φαινόμενα, όπως ο πόλεμος, η βία, η εξορία, η μετανάστευση, οι φυλετικές διακρίσεις, η καταπίεση, η οικολογική καταστροφή μάς αφορούν όλους.

Κατά την περιήγησή σου στην έκθεση θα παρατηρήσεις τα εξής:

- Οι καλλιτέχνες χρησιμοποιούν **διαφορετικά εκφραστικά μέσα** για να σχολιάσουν καταστάσεις και γεγονότα. Έτσι πλάι σε ένα βίντεο, θα δεις μια εγκατάσταση, μια φωτογραφία, ένα σχέδιο ή ένα διαδικτυακό έργο. Με αυτόν τον τρόπο θα μπορέσεις να αντιληφθείς την ευρηματικότητα των σύγχρονων καλλιτεχνών, να κάνεις συγκρίσεις και παραλληλισμούς.
- Η έκθεση έχει **διαπολιτισμικό χαρακτήρα**, δηλαδή αναφέρεται σε διαφορετικούς πολιτισμούς και μας φέρνει κοντά σε ανθρώπους διαφορετικών εθνικοτήτων από πολλά μέρη του κόσμου.
- Ο σύγχρονος καλλιτέχνης μπορεί μέσα από το έργο του να **παίξει πολλούς ρόλους**. Εκτός από την αισθητική απόλαυση που μας προσφέρει μπορεί ακόμη να δράσει ως **επιστήμονας**, ως **ερευνητής**, ως **δημοσιογράφος** ή ως **ακτιβιστής**, δηλαδή μέσω της τέχνης του να σχολιάσει, να αμφισβητήσει όσα συμβαίνουν γύρω του, να προτείνει λύσεις και πολιτικές για μια καλύτερη πραγματικότητα.

Με αφετηρία τα έργα της έκθεσης **νιώσε πολίτης του κόσμου** και απόλαυσε το ταξίδι σου μέσα σε αυτόν! Μπορεί φεύγοντας από το Μουσείο να έχεις και εσύ τις δικές σου προτάσεις και ιδέες για ένα καλύτερο μέλλον! Στο έντυπο που κρατάς θα βρεις πληροφορίες, απαντήσεις, ιδέες για δραστηριότητες και χώρο για να αποτυπώσεις δικά σου σχόλια και εικόνες.

ΒΛΑΣΗΣ ΚΑΝΙΑΡΗΣ

Το κουτσό, 1974

Το **κουτσό** ανήκει σε μια ενότητα έργων με τίτλο *Μετανάστες*, την οποία ο Κανιάρης δημιούργησε τη δεκαετία του '70. Πρόκειται για ένα **περιβάλλον**, δηλαδή για μια εγκατάσταση που αποτελείται από διαφορετικά αντικείμενα πραγματικών διαστάσεων, τα οποία απλώνονται στο χώρο. Το έργο, όπως και όλη η ενότητα, αναφέρεται στους έλληνες **μετανάστες** (μετανάστης είναι ο πολίτης μιας χώρας που πηγαίνει σε άλλη χώρα για να εργαστεί). Την εποχή εκείνη ο καλλιτέχνης βρισκόταν μακριά από την Ελλάδα, στο Παρίσι, και έτσι μπορούσε να νιώσει και να καταγράψει με ευαισθησία, αλλά και αντικειμενικότητα το θέμα της μετανάστευσης.

ΒΛΕΠΩ, ΣΚΕΦΤΟΜΑΙ, ΑΠΑΝΤΩ

- Παρατήρησε τα ρούχα και τα προσωπικά αντικείμενα των μεταναστών: τι συμπεράσματα βγάζεις για τις συνθήκες της ζωής τους, την οικονομική τους κατάσταση, το επάγγελμά τους; Το κλουβί μέσα στη βαλίτσα τι θα μπορούσε να σημαίνει; Γιατί πιστεύεις ότι οι άνθρωποι δεν έχουν κεφάλια; Από τι υλικά είναι φτιαγμένοι;
- Ο Κανιάρης επιλέγει για το έργο του ένα **παραδοσιακό ελληνικό παιδικό** παιχνίδι, όπως το **κουτσό**, το οποίο όμως υπάρχει σε παραλλαγές και σε άλλες χώρες του κόσμου. Γιατί; Τι συμβολίζει το κουτσό για την κατάσταση των μεταναστών σε μια ξένη χώρα; Πόσο **επίκαιρο** πιστεύεις ότι είναι το έργο του καλλιτέχνη;

ΣΧΕΔΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ

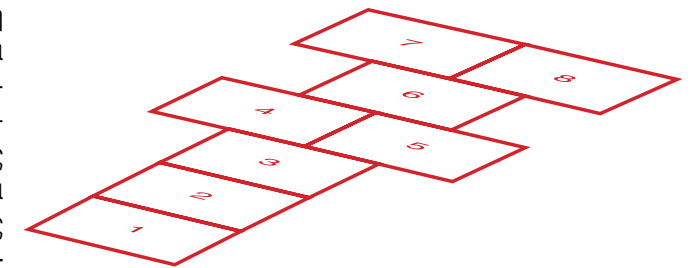
«Μετανάστες και πρόσφυγες στην Ελλάδα: μια πολυπολιτισμική κοινωνία»: Χωριστείτε σε ομάδες και βρείτε πληροφορίες για τους μετανάστες και τους **πρόσφυγες** (άνθρωποι που αναγκάζονται να εγκαταλείψουν την πατρίδα τους λόγω πολέμου ή καταστροφών) στην Ελλάδα του 2010: από ποιες χώρες προέρχονται, γιατί έφυγαν, τι γλώσσες μιλάνε, τι θρησκείες έχουν, τι επαγγέλματα κάνουν, που μένουν, τι ήθη και έθιμα έχουν, τι προβλήματα αντιμετωπίζουν; Φέρτε στο σχολείο αντικείμενα από τους διάφορους λαούς (μουσική, ρούχα, φωτογραφίες, φαγητά, παιχνίδια κ.τ.λ.).

Βλάσης Κανιάρης, *Το κουτσό*, 1974
Περιβάλλον

ΒΑΖΩ ΣΤΗ ΣΕΙΡΑ

Μπορείς να βάλεις με τη σειρά μέσα στα κουτάκια του κουτσό, τις προϋποθέσεις που πρέπει να υπάρχουν σήμερα, ώστε ένας μετανάστης στην Ελλάδα να πολιτογραφηθεί έλληνας και να αποκτήσει την **ελληνική ιθαγένεια**:

Α. Να κάνει αίτηση στο δήμο που μένει **Β.** Να μείνει στην Ελλάδα για 10 χρόνια **Γ.** Η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών να τον καλέσει σε συνέντευξη **Δ.** Η αίτησή του να γίνει δεκτή **Ε.** Να δώσει όρκο ότι θα τηρεί το Σύνταγμα και τους νόμους και ότι θα εκπληρώνει τα καθήκοντά του ως έλληνας πολίτης **Ζ.** Να γίνει 18 χρονών **Η.** Η αίτησή του να μεταφερθεί από το δήμο στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εσωτερικών για να εξεταστεί **Θ.** Να έρθει στην Ελλάδα